

LEOPOLDOV

6/2014

KOMUNÁLNE
VOEBY

Terézia KAVULIAKOVÁ

Pavel ZLÁMALA

Juraj HLADKÝ

Milan GAVORNÍK

Róbert GERGIČ

Renáta MIKLOŠOVÁ

DNES opäť samosprávna výzdoba...

Milí priatelia.

Pred mesiacom som sa vás snažila osloviť svojím volebným príbehom. Verím, že ste ho vnímali ako moju úprimnú predstavu o tom, ako spolu s vami spravovať naše mesto. Som rada, že dnes začínam písať prvé stránky svojho primátorského príbehu, dúfam, že bude naplnením predsavzatí, ktorými som získala vašu dôveru.

Chcem vám poďakovať za pekný vianočný darček. Nie je ním primátorská stolička, ale mandát, ktorý som od vás dostala a aj keď som v to dúfala, bolo to napriek tomu pravé vianočné prekvapenie.

Želám všetkým Leopoldovčanom pokojné Vianoce plné príjemných prekvapení a v novom roku veľa šťastia.

Sú to veci, ktoré si pripraviť môžeme...

Vaša Primaterka

**Požehnané a radostné
prežitie vianočných sviatkov,
do nového roka najmä pevné zdravie,
spokojnosť a naplnenie všetkých očakávaní
želá svojim čitateľom
tvorivý tím časopisu Leopoldov.**

Mesto bude po prvý raz viesť primátorka

Pohľad do kandidátskych listín pred voľbami do orgánov samospráv na obdobie rokov 2014 – 2018 predznamenal, že tohtoročné voľby môžu byť pre voličov zaujímavé, pretože ukazovali na pomerne veľké zmeny v celej samospráve. Rozhodnutie súčasného primátora Milana Gavorníka nekandidovať v nasledujúcom období na primátora dalo zreteľne najavo, že mesto bude spravovať nový primátor. Veľké zmeny sa očakávali aj v zastupiteľstve, keďže väčšina doterajších poslancov sa takisto rozhodla nekandidovať v nasledujúcom období. Bolo teda jasné, že v zastupiteľstve bude po voľbách najmenej polovica nových poslancov, hoci výber sa oproti predchádzajúcim voľbám zúžil, pretože kandidovalo menej uchádzačov o funkciu poslancov. Napokon sa ukázalo, že ani táto situácia neurobila komunálne voľby zaujímavejšie ako tie predchádzajúce a k volebným urnám prišlo v Leopoldove v sobotu 15. novembra 47,8 % voličov, čo je asi o pol percenta menej ako v roku 2010. Aj napriek tomu členovia okrskových komisií č. 2 a 3 konštatovali, že počas celej volebnej soboty sa stávalo len veľmi zriedkavo, že by volebná miestnosť zostala prázdna. V základnej škole voliči chvíľami čakali vo dvoch radoch aj 20 minút. Akt voľby predlžoval najmä výber poslancov spomedzi 24 kandidátov (v predchádzajúcom volebnom období kandidovalo 32 uchádzačov). Najnižšia účasť bola v prvom volebnom okrsku (42,9 %) a najvyššia štandardne v treťom volebnom okrsku (základná škola – 55,8 %).

Okrskok	1.	2.	3.	mesto
Počet zapísaných voličov	1092	1055	1242	3389
Počet vydaných obálok	468	460	693	1621
Počet platných hlas. lístkov – MsZ	454	452	681	1587
Počet platných hlas. lístkov – primátor	461	458	687	1606
účasť na voľbách: 47,8 %				

Primátorské voľby

O funkciu primátora mesta sa uchádzalo podobne ako pred štyrmi aj ôsmimi rokmi šesť kandidátov, medzi nimi aj dvaja súčasní poslanci zastupiteľstva Terézia Kavuliaková a Ján Mika, ktorí sa navyše v povedomí obyvateľov zdali ako najvýraznejší kandidáti, čo napokon potvrdili výsledky volieb. Spomedzi všetkých šiestich kandidátov napokon obyvatelia mesta dali dôveru Terézii Kavuliakovej takmer polovicou všetkých hlasov odovzdaných v primátorských voľbách.

Okrskok	1.	2.	3.	mesto	%
Mgr. Terézia Kavuliaková	239	183	340	762	47,8
Ján Mika	132	175	247	554	34,5
Ing. arch. Matej Jančár	37	42	49	128	8,0
Mgr. Lubomír Jošt	22	20	14	56	3,5
doc. PhDr. Miroslav Karaba, PhD.	17	18	18	53	3,3
Štefan Rehor	11	23	19	53	3,3

Vynovené zastupiteľstvo

Poslanci mestského zastupiteľstva pred komunálnymi voľbami jednomyselne schválili, že nové zastupiteľstvo bude ako v ostatných volebných obdobiach tvoriť jedenásť poslancov, čo zodpovedá potrebám mesta a efektívnemu vedeniu mesta. Súčasní a väčšinou dlhoroční šiesti poslanci Ján Mika, Gustáv Zenner, Klára Vachanová, Miloš Jančár, Pavol Ondriga a Róbert Levčík sa rozhodli nekandidovať aj na nasledujúce štyri roky a prenechať prácu v zastupiteľstve novým poslancom. Samotné hlasovanie ukázalo, že občania potvrdili vo funkciách všetkých doterajších poslancov, ktorí kandidovali (Terézia Kavuliaková, Juraj Hladký, Pavel Zlámalá, Róbert Gergič, Renáta Miklošová) a za nových poslancov zvolili šiestich po-

slancov – medzi nimi aj súčasného primátora mesta Milana Gavorníka, Jozefa Krileka, Lenku Slovákovic, Mateja Jančára, Zuzanu Luhovic a po prestávke počas tohto volebného obdobia staronového poslanca Stanislava Piovarčiho.

Počet poslaneckých hlasov pre Teréziu Kavuliakovú (1004) ukazuje, že pravdepodobne ide o rekordný počet hlasov odovzdaných jednému poslancovi v našom meste doteraz. Keďže doterajšia poslankyňa mestského zastupiteľstva bola úspešná aj ako kandidátka na primátora mesta, v zmysle zákona bude musieť prenechať svoje poslanecké miesto prvému nezvolenému poslaneckému uchádzačovi (náhradníkovi). Jedenáste miesto v zastupiteľstve tak zaujme Miroslav Karaba a ďalším náhradníkom v prípade, že by niekto z poslancov prestal vykonávať svoju funkciu, bude Radomír Pikna.

Okrskok	1.	2.	3.	miesto
Mgr. Terézia Kavuliaková	307	255	442	1004
doc. PhDr. Juraj Hladký , PhD.	202	191	384	777
Pavel Zlámala	243	162	300	705
JUDr. Milan Gavorník	176	200	311	687
Ing. Róbert Gergič	186	163	271	620
Mgr. Renáta Miklošová	165	170	265	600
Mgr. Jozef Krilek	157	147	272	576
Mgr. Mgr. Art. Lenka Slováková	149	146	248	543
Ing. Matej Jančár	173	127	232	532
Bc. Zuzana Luhová	131	113	180	424
Stanislav Piovarči	132	123	162	417
doc. PhDr. Miroslav Karaba, PhD.	115	105	171	391
Mgr. Radomír Pikna	86	84	175	345
Marián Chudý	99	76	112	287
Mgr. Marián Chatrnuch	68	60	123	251
Ing. Tomáš Kalivoda	58	79	109	246
Jozef Šiška	71	90	85	246
Mgr. Matúš Tomík	63	63	120	246
Peter Svecula	69	67	93	229
Miroslav Bisták	44	60	77	181
Ing. Ludovít Šimun	62	48	61	171
Ladislav Pagáč	45	59	54	158
Matej Štiták	47	49	60	156
Róland Oravec	46	48	53	147
Štefan Bajtoš	45	50	47	142

Pripravil -jh-.

Mesto zverejnilo návrhy projektov v súťaži na nový mestský úrad a knižnicu

Počas víkendku 22. a 23. novembra si mohli obyvatelia mesta pozrieť návrhy projektov nového mestského úradu. Na sobotnej vernisáži predseda poroty Pavol Paňák zhodnotil súťaž, prebehlo zablahoželanie oceneným autorom a člen víťazného tímu Irakli Eristavi prezentoval ideu víťazného návrhu. Primátor mesta dal prostredníctvom anonymnej ankety príležitosť občanom, aby si z prezentovaných návrhov vybrali ten „svoj“. Obyvatelia sa v hlasovaní o výbere víťazného návrhu jasne zhodli s názorom odbornej poroty.

Do jedálne základnej školy si jednotlivé návrhy počas víkendku prišlo pozrieť asi dvesto obyvateľov, ale aj architekti, členovia odbornej poroty, primátor mesta a niektorí končiaci, pokračujúci aj noví poslanci zastupiteľstva.

Komentár k súťaži od predsedu poroty Ing. arch. Pavla Paňáka

Leopoldov je mladé mesto. Vzniklo na osnove pôvodnej dediny ako sídlo staviteľov protitureckej pevnosti z polovice 17. storočia. Obvyklá skladba dôležitých architektúr, ktorá charakterizuje historicky rastúce mestá, tu chýba. Je tu zastúpená len bývalou pevnosťou, areálom železničnej stanice zo záveru 19. storočia a barokovým, neskôr klasicisticky upraveným kostolom zo začiatku 18. storočia. V takomto kontexte má stavba novej radnice osobitný význam pre identitu mesta a jeho komunity. Identitu, ktorá pochádza z jeho kľúčových stavieb.

Ďalšou dôležitou okolnosťou je veľkosť Leopoldova. Počtom obyvateľova charakterom je Leopoldov kdesi na rozhraní malého mesta a veľkej dediny. Toto sú dôležité sprievodné okolnosti, ktoré okrem samotných súťažných podmienok spoluvytvárali komplexný nárok na riešenia súťažného zadania, ale aj na jeho posudzovanie.

Porota pri svojom posudzovaní jednotlivých návrhov sledovala ich kvalitu v tých rozhodujúcich kritériách, ktoré boli obsiahnuté v súťažných podmienkach. Posudzovala, ako návrh reaguje na širšie urbanisticko-architektonické súvislosti určeného miesta novej radnice, ako zhodnocuje a rozvíja jeho potenciál a osobitosti. Posudzovala, či prezentovaný výraz napĺňa primeranú mieru reprezentácie sídla správy mesta a zároveň demokratické okolnosti jeho podstaty. Či má primeranú ambíciu zaradiť sa medzi rozhodujúce stavby Leopoldova, ktoré majú tvoriť jeho mestskosť. Porota posudzovala logiku dispozície a funkčno-priestorovej organizácie s dôrazom na primerané priestorové charakteristiky patriace takejto inštitúcii. Porota posudzovala aj to, ako súťažiaci narábali s potenciálom možného vzájomného spolupôsobenia oboch kľúčových verejných funkcií – radnice a knižnice. Dôležitou okolnosťou práce poroty bolo posudzovanie predpokladu realizovateľnosti návr-

hu voči predpokladaným investičným nákladom. Preto okrem plošných a objemových údajov jednotlivých návrhov boli posudzované ich konštrukčné a materiálové charakteristiky, objemová celistvosť, náročnosť vonkajších úprav, zmysluplnosť návrhu vzhľadom na budúce náklady na chod úradu. Boli zvažované okolnosti a podmienky práce úradu počas jeho stavby.

Napriek rozmanitosti návrhov je možné ich rozdeliť do niekoľkých skupín so spoločnými znakmi. Boli tu koncepty silnej figúry, s rôzne kultivovaným zvyškovým priestorom riešeného územia, ďalej koncepty viacerých možností vzťahu objemu stavby (stavieb) a vlastného predpriestoru, polonádvorí či nádvorií, koncepty sústredené na jednoliatosť nového objemu, ale aj koncepty rozdrobenia budov, vytvárajúcich vlastnú priestorovú mikroštruktúru a pod. Mnohé návrhy boli akýmiś krížencami týchto stratégií. Vo svojom výrade návrhy prezentovali širokú škálu od patetickej monumentality po neambicióznú civilnosť. Viaceré návrhy využili ponúknutú možnosť narábania s jestvujúcimi domami na riešenom pozemku, ale aj možnosť ich úplného nahradenia novou architektúrou.

Zdanlivo nie rozsiahly program bol vlastne zložitou úlohou nachádzania vyvážených rozhodnutí v týchto aspektoch. Celkovo a v priemere preukázali súťažné návrhy veľmi dobrú úroveň.

Počtom 52 doručených návrhov súťaž na leopoldovskú radnicu patrí medzi najviac oboslávané súťaže nielen v ére samostatného Slovenska, ale aj v povojnovom Československu. Na novú radnicu sa u nás naposledy súťažilo pred vyše 16 rokmi v Martine.

Pavol Paňák, predseda poroty (skrátene)

Víťazný návrh

predložil ateliér ZEROZERO v zložení Ing. arch. Irakli Eristavi a Ing. arch. Pavol Šilla v spolupráci s Bc. Martinom Ortutom, Bc. Alžbetou Barančíkovou a Bc. Jurajom Červeným. Práve tento ateliér vytvoril aj v súčasnosti oceňovaný projekt realizácie Kasárni Kulturpark v rámci Európskeho hlavného mesta kultúry Košice 2013.

Na to, aby sme predstavili víťaznú koncepciu čitateľom, sme použili textovú časť projektu a komentáre poroty. Texty sme sa pokúsili zjednodušiť, ale zároveň ponechať tie časti, čo vystihujú zámer a navodzujú pocit, ktorý víťazné riešenie evokuje. Čitateľ ho môže porovnávať s fotografiami.

Staré a nové tvárou v tvár

Nový úrad a riešenie jeho okolia by malo byť dôstojné, ale civilné

Mestský úrad v Leopoldove chápeme ako komplex pozostávajúci z pôvodnej budovy, premenenej na mestskú knižnicu, novostavby mestského úradu, integrujúcej v sebe všetky požadované funkcie a verejného priestoru medzi týmito dvoma budovami i okolo nich. Mestský úrad teda nie je len jedna budova, ale je to „miesto“ v rámci mesta.

Jemne zdvihnutá piazetta (nádvorie) je miestom demokracie, miestom stretnutí, komunikácie. Je to koncentrovaný mestský priestor, ktorý sa volne prelieva do vstupných priestorov oboch objektov. Priestor, kde staré a nové stojí tvárou v tvár.

Z existujúcich budov iba budova pôvodne notárskeho úradu disponuje tým, čo zvykneme označovať ako charakter. Budova má jasnú tvár, ktorou sa díva do Námestia sv. Ignáca už sto rokov. Sme presvedčení, že to netreba meniť. Budova nového mestského úradu bude stáť za ňou, tvoriac s ňou diskrétné partnerstvo. Nárožie novej budovy s hodinami, vystupujúce v druhom pláne spoza pôvodnej budovy, je to, čo uvidí pozorovateľ z Námestia sv. Ignáca. V pohľade z námestia teda nastane iba malá zmena. Pri pohybe smerom ku komplexu sa bude odhaľovať novovytvorený verejný priestor medzi oboma budovami.

Foto modelu – víťazný návrh (pohľad zo severnej strany námestia).

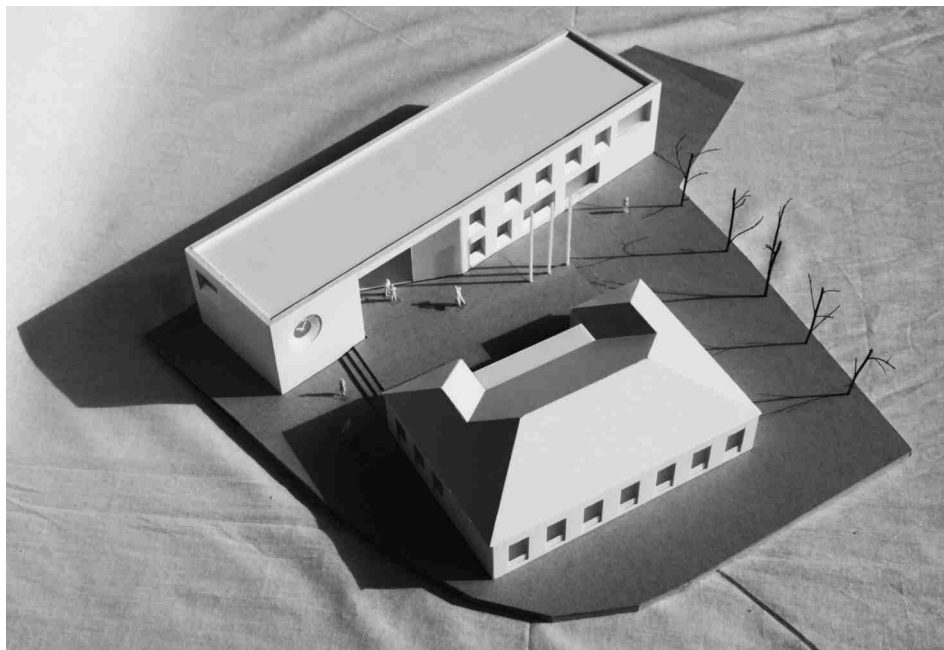

Foto modelu – víťazný návrh.

Námestie sv. Ignáca predstavuje rozvoľnené námestie - park. Má svoje nespochybniteľné kvality, avšak nemá jednoznačne mestský charakter. Navrhujeme zachovať pôvodnú budovu úradu a doplniť ju jednou rovnou hmotou uloženou rovnobežne s východnou hranicou riešeného územia, rešpektujúc pritom uličnú čiaru Gucmanovej ulice. Takto vznikne medzi oboma budovami nový mestský priestor menšej mierky, z ktorého sú vedené vstupy do oboch objektov. Hustota a koncentrovanosť zástavby dávajú tomuto priestoru mestskú kvalitu. Dvojmetrové odsadenie budovy od východnej hranice vytvára priestor pre komunikáciu so servisným vstupom do budovy, slúžiacim pre zamestnancov údržby v čase, keď je hlavný vstup do objektu uzavretý.

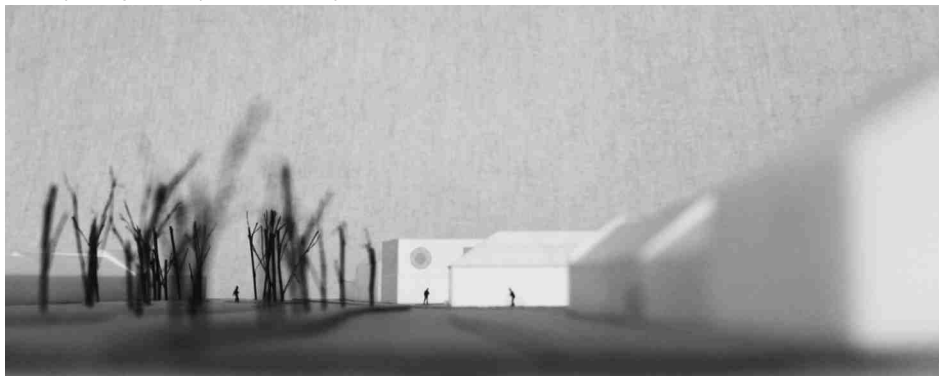

Foto modelu – víťazný návrh (pohľad z južnej strany námestia).

Peší pohyb z námestia sa prirodzene prelína zo severnej strany, pričom prvotne človek vníma nárožie novej budovy s hodinami a postupne sa mu otvára nádvorie a vstupy do oboch domov. Otvorenie celého bloku zároveň umožňuje pohyb ľudí z Hlohovskej a Rázusovej ulice. Takto sa prakticky celé územie otvára pešiemu pohybu, dnes introvertné a uzavreté je tak nahradené otvoreným a verejným.

Parkovisko návštevníkov je situované tak ako dnes vo väzbe na Hlohovskú cestu. Vo väzbe na Rázusovu ulicu bude situované parkovanie vozidiel úradu. Na túto plochu nadväzuje parkovací port a garáž údržby mesta.

Pôvodný objekt úradu sa premení na mestskú knižnicu – pôjde o samostatne fungujúcu nezávislú prevádzku. Architektonické riešenie je založené na rešpektovaní daností objektu a rozvinutí potenciálu tak, aby vedel slúžiť novej funkcii. Rekonštrukcia a adaptácia môžu prebiehať etapovo. V prvej fáze nevyužívané podkrovia predstavuje priestorovú rezervu do budúcnosti. Zásahy do hmoty budovy sú minimalizované a ide najmä o úpravu jej pôvodnej dvorovej časti. Novou markízou prekrytý vstup do knižnice je vedený z nádvorja. Úprava dispozície sa riadi úsilím o otvorenie priestoru. Dom dostane novú fasádu, okná a strešný plášť.

Nová budova je dvojpodlažná a jej výška prakticky zodpovedá výške hrebeňa dnešného úradu i najbližšieho suseda na Gucmanovej ul. Nový objekt mestského úradu v sebe integruje všetky funkcie mestského úradu a priestorov technického zázemia údržby mesta. Hlavný vstup je vedený zo západnej strany, vytvárajúc prekrytý záliv verejného priestoru. Tento záliv vytvára jasne definovaný vstup, rovnako ako vizuálny kontakt so sobášnou miestnosťou. Pri vstupe sa nachádza adekvátne plocha pre umiestnenie štátneho znaku, erbu mesta, prípadne iných potrebných insígnií.

V skladbe objektu považujeme za dominantné priestory vstupnú halu a sobášnu miestnosť s

veľkou zasadačkou. Tieto sú v severnej časti hmoty a sú otvorené cez dve podlažia. V rámci jemne nad terén dvíhnutého 1. nadzemného podlažia sú vo väzbe na vstupnú halu orientované kancelárie prvého kontaktu (matrika, učtáreň, dane) a priestory vedenia mesta (sekretariát, kancelárie prednostu a primátora).

Veľká zasadačka orientovaná do Gucmanovej ul. je umiestnená na galérii sobášnej miestnosti s možnosťou oddelenia posuvným zasklením. Toto priestorové usporiadanie umožňuje rôzne užívateľské varianty. Na 2. nadzemnom podlaží sú situované všetky ďalšie priestory administratívy, prístupné chodbou s rozšíreným priestorom, so sedením a loggiou pre zamestnancov vo väzbe na kuchynku. Na 1. podzemnom podlaží sú situované priamo prevetrané a osvetlené priestory pracovníkov údržby, sklady a priestory technického zabezpečenia.

Západné priečelie nesie v sebe vizuálny znak budovy mestského úradu – hodiny, tak ako to bývalo na radniciach tradičné. Sú riešené ako perforácia hmoty (okno), vnášajúc svetlo do interiéru sobášnej miestnosti i veľkej zasadačky. Po svadobnom obrade budú zvonit a vnesú do radničného nádvorja zvukový vnem.

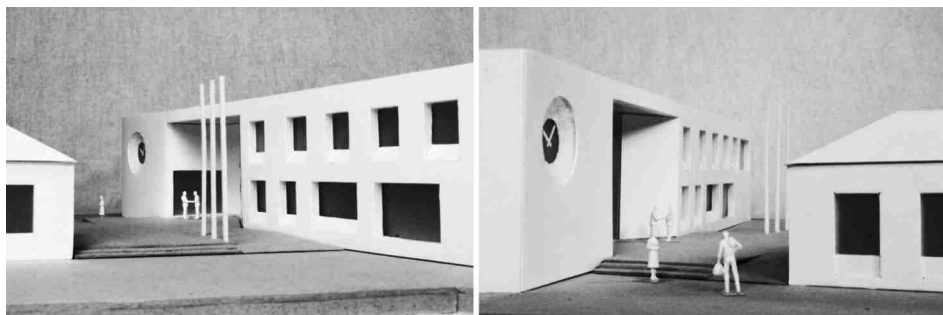

Foto modelu – víťazný návrh (pohľad od Rázusovej a pohľad od Gucmanovej ulice).

Zdvíhnuté nádvorie je miestom stretnutí, komunikácie a je to dôležitý mestský priestor. Spevnená plocha s mestským mobiliárom a zeleňou je miestom, kde sa môže odohrať spoločenské podujatie, kultúrna udalosť, miesto, do ktorého vkročia mladomanželia i svadobčania po tom, ako vyjdú zo sobášnej miestnosti. Na nádvorí sú tri stožiare, vlajkosláva dodávajúca tomuto priestoru občiansky rozmer. Systém rámp s malým sklonom umožní pohyb hendikepovaných či prízjazd oficiálnej návštevy priamo k prekrytému vstupu. Osvetľovacie prvky sú integrované do plochy nádvorja.

Ekonomické aspekty nás vedú k racionálnemu zvažovaniu modelovania stavby, zjednodušovaniu postupov a technológií. Fasády budú realizované omietkou, aby mali nový a starý dom identický povrch.

autori víťazného návrhu, ateliér ZEROZERO (skrátene)

Komentáre poroty

Víťazný návrh

Sila tohto návrhu tkvie v jeho premýšľavej zdržanlivosti. Jeho súbor potvrdzuje toto dôležité miesto novým vzťahom dvoch autonómnych architekúr. Obnovenou pôvodnou s novou náplňou a novostavbou radnice v ustúpenom druhom pláne. Vložením knižnice do historického objektu dnešnej radnice a prinavrátením jej predchádzajúcej vstupnej orientácie obnovuje logiku jeho pôvodného priestorového a výrazového usporiadania.

Nová jednoduchá radnica svojím odstúpením tak s historickým objektom spoluplytvára no-

vé verejné priestranstvo medzi obnoveným pôvodným priečelím a hlavným vstupom do novej radnice. Toto nové dôležité miesto je zároveň v stope bývalej trasy, ktorá ponúka obohatenie verejných priestranstiev v Leopoldove o prepojenie námestia sv. Ignáca s Rázusovou ulicou a následne so zeleným priestorom starého cintorína.

Voči námestiu sa nová radnica prezentuje jednoduchým tvarom zapamätateľnej siluety spoza obrysu pôvodného sídla úradu. Sú tam takto vlastne obe, stará aj nová radnica, čo tomuto súboru prepožičiava zvláštnu atmosféru jedinečnej fyzickej, ale aj dejinnej spolupráčnosti. Táto zostava je nová a je zároveň kontinuitou miesta a významu. To je postoj, ktorý je v kontexte tejto úlohy zvlášť cenný.

Vo svojom výraze je návrh vyvážené civilný a zároveň v dôležitých pozíciách primerane monumentalizujúci. Vo svojej dispozično-priestorovej osnove je logický a schopný absorbovať zmeny podľa budúcich konkrétnych požiadaviek. Historický objekt je okrem požadovanej knižnice možné adaptovať pre ďalšiu, verejnosti slúžiacu náplň.

Svojím konštrukčným riešením, materiálovou a objemovou koncepciou zakladá predpoklad primeranej realizovateľnosti a tiež umožňuje fungovanie úradu počas výstavby nového.

Vizualizácia – víťazný návrh (pohľad od námestia).

2. miesto

Spomedzi návrhov, ktoré počítali s asanáciou pôvodných objektov a ich nahradením novými, spĺňa najlepšie kritéria hodnotenia návrh Mgr. art. Aleša Šedivca, Mgr. art. Tomáša Tokarčíka a Ing. arch. Lenky Ilovej, ktorý sa umiestnil na 2. mieste.

Jeho ambíciou je potvrdiť primeraný mestský status Leopoldova vybudovaním správne sebavedomej architektúry spájajúcej mestský úrad a knižnicu do jednotného celku. Jednoznačne a súčasne citlivo umiestnená novostavba s pôdorysom tvaru písmena L sa symbolicky otvára smerom k verejnému parku a definuje malé námestie – piazzettu. Veľkorysý nástupný predpriestor, lemovaný súčasnou interpretáciou klasického stĺporadia – portika, upozorňuje na verejnú povahu objektu.

Tieto kvality spoločne s prehľadnou dispozíciou, dobrým presvetlením vnútorných priestorov a optimálnymi nárokmi na investície robia z tohto návrhu vhodné riešenie pre tých, ktorí očakávajú zásadnejšiu zmenu v obraze Leopoldova. Porota v tomto prípade odporučila preriešiť priame napojenie verejného priestoru na Rázusovu ulicu a zázemie pre technických pracovníkov.

Vizualizácia - 2. miesto.

3. miesto

S vytvorením kompletne novej architektúry počíta aj návrh arch. BA FH Zuzany Ondruškovej, Ing. arch. Róberta Bakytu a spoluautora Ing. arch. Martina Simonidesa, ktorý sa umiestnil na 3.mieste.

S nadhľadom situuje na parcelu jeden strohý jednoliaty objekt, rozdeľujúc ju na dve časti. Vytvára tak pôsobivý verejný priestor na jeho západnej strane a služobný dvor na strane východnej. Dostatočný odstup od uličnej čiary umožňuje budove vyrásť do výšky troch podlaží. Návrh ponúka zrozumiteľnú dispozíciu a kvalitné komunikačné priestory – veľkorysé schodisko a členenie dlhých chodieb. Objekt má patričnú dôstojnosť a reprezentatívnu formu. Použitie výrazného kamenného obkladu sa v daných podmienkach zdá byť prehnané.

Vizualizácia - 3. miesto.

Pripravili Juraj Hladký a Ondrej Marko (viac informácií na www.sutazleopoldov.sk).

Osem gavorníkovských rokov

Mesto nie je len o ekonomike, nò najmä o vzťahoch

Hádám každé volebné obdobie sa v povedomí obyvateľov spája s menom najvyššie postaveného predstaviteľa štátu, mesta či obce. A tak zvykneme hovoriť, ako sa žilo za Husáka či Havla, čo sa urobila za Foltána, čo za Jambora či Piovarčího a mnohí budú takto chápať aj obdobie rokov 2007 – 2015, ktoré sa spája s primátorovaním JUDr. Milana Gavorníka. V tomto rozhovore, ktorý sme pripravili ešte pred komunálnymi voľbami a kvôli volebnému moratóriu sme sa ho rozhodli publikovať až po voľbách, sme sa nechceli venovať investičným akciám posledných rokov, pretože sme o nich informovali priebežne. Skôr nám išlo o to, aký pocit v meste zostáva po ostatných ôsmich rokoch.

Čo bolo pre vás prioritné počas ostatných ôsmich rokov?

Sú to predovšetkým vzťahy medzi mestom a občanmi a ústretovejší prístup mesta k občanom. Aj keď sme pre rozsiahlu agendu určili utorok za nestránkovy deň, všetky požiadavky občanov sme splnili a primátor mal otvorené dvere vždy. Ochotu pokladám za hlavnú našu prioritu. Ľudia často posudzujú ústretovosť mesta k nim na základe toho hmotného, čo vidia, po čom môžu chodiť, teda ekonomiku. Pokladám však za dôležitejšie práve tie skutočné vzťahy. Za celých osem rokov nebola sťažnosť na prácu zamestnancov, čo svedčí o tom že pracovníčky úradu si robia dobre svoju prácu a vychádzajú v ústrety občanom. Dodržiavame zákonnosť. Ako právnik, primátor a občan si vážim právo a zákony a našou snahou bolo dodržiavať ich, čo dokázali výsledky niekoľkých kontrol z NKÚ, vládny audit z ministerstva financií či kontroly z prokuratúry a aj to je znak toho, že pracovníčky úradu pracujú kvalitne. Primátor musí riešiť aj medziľudské vzťahy, napríklad susedské problémy či priamo problémy v rodinách. Vedeli sme v tých zásadných veciach riešiť aj takéto problémy. Vzťah mesta k občanom sa odzrkadľuje aj vo vzťahu mesta k základnej a materskej škole. Je našou povinnosťou zriaďovateľa starať sa o ne. Aj keď mestu sa nepodarilo od cirkvi získať pozemok pod školou a žiadať o financie eurofondy, poslanci vedeli uvážlivo, no ústretovo podporiť z rozpočtu mesta také projekty, ako boli oprava strechy, sociálnych zariadení, výmena okien, podláh a podobne. Tieto investície treba vnímať ako investície do občanov mesta, konkrétne do najmladších generácií. Nie je to však len o financiách, ale aj o vzťahoch medzi mestom a školou a prezentovaním ich prepojenosti. Aj nedávno ma znovu vedenie školy požiadalo o prednášku o právnom postavení mladistvých, o vzťahu občanov a mladých k majetku mesta, pra-

videlne spolupracujeme na školských slávnostiach. Aj to je určitým spôsobom vklad mesta, keď primátor mesta príde do takéhoto kolektívu, ohodnotí činnosť pedagógov a aj žiakov. Je to akoby pridaná hodnota, že mesto má živý záujem o svojich ľudí.

Čo sa v tejto oblasti nepodarilo podľa vás uskutočniť?

Naším úsilím bolo podporovať šport v meste. Nedávno sa vyjadril jeden kandidát na primátora mesta, že načo je mestu hala, keď vyrába stratu. Mesto však nie je podnik, nevytvára zisk v nijakej svojej činnosti a ak chce ako-tak naplňovať potreby občanov, musí vytvárať podmienky aj na športovanie a kultúru. Hodnotou tu nie sú ani tak peniaze, ale možnosti a spokojnosť ľudí. Osobne to vidím tak, že mesto získava viac, ako stráca. A budme radi, že máme napríklad aj takých úspešných tenistov, stolných tenistov a aj futbalistov, ktorí reprezentujú mesto. Podobne je to aj so spoločenskými organizáciami v meste. Sú to ľudia, ktorí mestu dali a dávajú svoju prácu, a je správne, že ich činnosť mesto v rámci svojich možností podporuje, či už sú to dobrovoľní hasiči, seniori, červenokrížari alebo zdravotne postihnutí. Tento prístup platí aj o ochrane kultúrneho dedičstva. Leopoldov má príliš málo pamiatok na svoju históriu a je povinnosťou zachovať ich aj pre ďalších Leopoldovčanov. Využili sme granty z ministerstva kultúry a použili sme ich na prípravu projektovej dokumentácie. Na samotnú realizáciu zatiaľ peniaze nemáme, ale zakonzervovaný čaká na vhodnú príležitosť. Verím, že mesto bude úspešné v žiadaní o granty a napokon sa aj on dočká svojej obnovy ako mariánsky stĺp pri kostole. Naším problémom je aj propagácia toho, čo robíme dobre. Nielen v investičných akciách, ale aj v úspechoch Leopoldovčanov. Vieme si ju zabezpečiť smerom dovnútra mesta, k občanom, no nie navonok. Aj to by mala byť úloha mesta v budúcnosti.

Z predchádzajúcich rokov rezonujú veľké projekty ako rekonštrukciu parku, škôlky či ciest. Nebudem sa pýtať na projekty, ktoré sa nepodarilo uviesť do života, pretože každá pokladňa má svoje dno. Naplnilo mesto očakávania občanov?

Na Slovensku je 140 miest a v nedávnej analýze hospodárenia slovenských samospráv sme skončili ako štvrté ekonomicky najzdravšie mesto na Slovensku. Za posledných osem rokov sme si nezobrali úver, splácali sme však starší úver, ktorý bol potrebný na pokračovanie kanalizácie a rekonštrukciu čistiarne odpadových vôd. Darilo sa nám teda aj robiť pomerne veľké projekty v meste, aj šetriť. Tu sa nekradne, nepodvádza, neberú sa úplatky – to charakterizuje leopoldovskú samosprávu. Je viacero problémov, napríklad údržba verejnej zelene. Každý rozumný človek pochopí, že mesto sa môže starať o ne len v takom rozsahu, v akom mu to umožňuje rozpočet. Každý rok pritom zvyšujeme rozsah plôch, o ktoré sa pravidelne staráme – parky, cintorín, predstaničné priestory, plochy pri činžiakoch, a nie je v silách mesta napríklad kosiť trávu pred rodinnými domami. Niektorí, napríklad na Kopaniciach, to chápu a starajú sa o trávniky a čistotu pred svojimi domami, iní tomuto argumentu nechcú rozumieť. Niektorí zasa chcú nové chodníky, pritom nechcú brať do úvahy, že chodníky treba prioritne budovať na uliciach, kde nikdy neboli a kde reálne ľudí ohrozuje doprava. S tým však samospráva neurobí nič.

Aké je vaše očakávanie od samosprávy v ďalších rokoch?

Predovšetkým si želim, aby Leopoldov mal na svojom čele kvalitného, odborného a spravodlivého človeka a aby mal aj také mestské zastupiteľstvo. Veľmi často som počúval ponosy od svojich kolegov starostov, primátorov, aké zlé majú vzťahy so zastupiteľstvom. Osem rokov som nič podobného nezažil. Na prvom zasadnutí sme si povedali, aký problém sme mali, ale postupne sa ľady roztopili a utvrdili sme sa v tom, že sme tu pre občanov a takto sme pracovali celý čas aj v zastupiteľstve. Aj keď občas boli rokovania ťažké a aj ostré, so zvýšeným hlasom, vždy boli konštruktívne a v prospech Leopoldova. V rôznosti sa rodí nové a dobré a to očakávam od leopoldovskej samosprávy aj v budúcnosti.

Zhováral sa Juraj Hladký.

Minister aj príslušníci ZVJS si uctili kolegov

Slávnostným zhromaždením pred pamätníkom zavraždených príslušníkov si v piatok krátko popoludní 21. novembra pripomenulo asi päťdesiat príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže 23. výročie tragédie, ktorá otriasla Leopoldovom, regiónom, slovenským väzenstvom, ba i celým Česko-Slovenskom, no predovšetkým... rodinami príslušníkov, ktorí zahynuli pri brutálnom besnení väzňov, dláždiacich si cestu na slobodu smrťou.

Najskôr sa kolegom a hosťom z generálneho riaditeľstva ZVJS a ministerstva spravodlivosti prihovoral riaditeľ leopoldovského ÚVTOS a ÚVV Vladimír Mužík, ktorý okrem iného uviedol, že po 23 rokoch sa zlepšili podmienky na výkon služby v personálnej oblasti, ale hlavnej v oblasti žienijno-bezpečnostného zabezpečenia. „Môžu byť však akékoľvek technické prostriedky a bezpečnostné prvky na výkon služby, ich prekonanie či neprekonanie páchatelom bude absolútne závislé od ostražitosti a zodpovednosti, profesionality a znalosti právnych predpisov službukonajúcich príslušníkov. My, súčasní príslušníci ZVJS, si položené životy najlepšie uctíme, ak budeme dôsledne dodržiavať všetky bezpečnostné pravidlá pri služobnej činnosti s cieľom eliminácie rizika vzniku mimoriadnej udalosti. Pri príležitosti 23. výročia tejto najsmutnejšej a najtraumatickejšej udalosti v dejinách zboru slubujeme dnes spoločnosti, ktorú chránime pred páchatelmi trestnej činnosti, že občanov tohto štátu naozaj spoľahlivo ochránime. Slúbme svojim rodinám, ktoré nás každý deň očakávajú, že sa vždy v poriadku vrátíme zo služby alebo zamestnania, že už nedopustíme, aby sa niečo podobné zopakovalo,“ uviedol v príhovore riaditeľ ÚVTOS a ÚVV Leopoldov V. Mužík.

Minister spravodlivosti SR Tomáš Borec zároveň upozornil na to, že „táto tragická udalosť je mementom na zamyslenie sa a zabezpečenie všetkých náležitostí k tomu, aby bezpečnosť príslušníkov ZVJS bola bezvýhradnou prioritou.“

Generálny riaditeľ Zboru väzenskej a justičnej stráže Milan Ivan okrem spomienky na príslušníkov mjr. Františka Slobodu, npor. Ivana Galbavého, npor. Milana Černého, ppor. Tibora Jošta, ppor. Mariána Zennera a ich rodiny kolegov v službe ubezpečil, že naďalej sa budú snažiť o zvyšovanie bezpečnosti výkonu služby príslušníkov ZVJS ako základnej súčasti jeho činnosti a vysokou prioritou tak, aby sa skutočne minimalizovali možnosti a predišlo sa podobným udalostiam s tragickými následkami.

Počas pietnej spomienky všetci hostia a vedenie leopoldovského ústavu položili k pamätníku piatich príslušníkov v pietnom vojenskom akte vencie, ktoré symbolizovali poklonu za statočnosť, ktorú títo príslušníci preukázali pri výkone služby, a na ich počesť zazneli tri české salvy.

Text a foto J. Hladký.

Viete, kde v Maďarsku môžete vidieť erb mesta Leopoldov?

No predsa v družobnom meste Leopoldova – vo Fertőszentmiklósi. Predstavitelia mesta – primátor M. Gavorník, prednostka mestského úradu Adriana Urbanová, predseda MO DHZ František Chovan st. – prijali pozvanie svojich priateľov z Fertőszentmiklósa pri príležitosti znovuzvolenia primátora Tibora Horvátha a za aktívnej aj tlmočnickej pomoci pani Márie Rihovej, ktorá je aktívnou udržiavateľkou aj neformalizovaných leopoldovsko-fertőszentmiklóšskych vzťahov, navštívili 11. novembra Fertőszentmiklós.

Fertőszentmiklós sa od poslednej návštevy zasa trochu zmenil – potvrdil, že je dynamicky rozvíjajúcim sa mestečkom s približne 4000 obyvateľmi a rozlohou takmer 40 km², ležiacim na južnom okraji Neziderského jazera neďaleko od Rakúska. Práve preto, že je vo viacerých aspektoch podobné Leopoldovu, veľmi užitočná je výmena skúseností v oblasti rozvoja kultúry v mestách takéhoto typu, investičnej sfére a v oblasti rozvoja vidieka. Práve v tej poslednej môžu pre nás predstavovať pozitívny príklad. Tibor Horváth, primátor mesta, predstavil projekt podpory tradičných remesiel a tradičných výrobkov združených pod značkou kvality Alpokalja Fertőtáj. Podpora sa

realizuje v rámci mikroregiónu Fertőtáj, do ktorého patrí štyridsať obcí, a v konečnom dôsledku prispieva aj k zvýšeniu zamestnanosti a k rastu kvality reštauračných zariadení, k zlepšeniu podmienok cestovného ruchu a k zachovaniu kultúrneho dedičstva. Súčasťou pracovného programu bola aj príjemná prestávka – prechádzka po zámockej záhrade pri kaštieli Esterháziovcov vo Fertőde. Sympatickou zaujímavosťou je aj skutočnosť, že vo Fertőszentmiklósi veľmi dobre funguje kurz slovenského jazyka.

Samosprávy oboch miest sa vyhlásili za družobné listinou v roku 2003, čím sa rozhodli i písomne potvrdiť nielen priateľské vzťahy, ale aj úsilie spolupracovať najmä v športových a kultúrnych aktivitách. V minulosti prišlo k viacerým stretnutiam na maďarskej i slovenskej pôde, predstavitelia mesta a kultúrneho diania v meste Fertőszentmiklós naposledy zavítali do Leopoldova v lete roku 2012 pri príležitosti priateľského futbalového zápasu v rámci osláv 130. výročia založenia MTK. No a mesto Leopoldov sa teší na najbližšiu návštevu z Fertőszentmiklósa na jar budúceho roka.

Adriana Urbanová, -jh-

Ako sme školský rok začali, starkých si uctili, ako tekvice a lampióny park rozsvietili a ako vysoko nám šarkany vyleteli...

Čas tak rýchlo letí, že ešte nedávno bolo leto a potom krásny september, keď sa opäť otvorili brány našej školy. Starí škôlkári sa s radosťou vrátili za svojimi pani učiteľkami a kamarátmi. Najsmutnejšie chvíle prežívali nováčikovia – maláci, ktorí často slzami polievali cestičku do škôlky. Ale už i to je minulosťou.

Najstarší predškôláci sa hneď pustili do nácviku programu pre svojich starých rodičov. Boli veľmi usilovní a v stredu 8. októbra ich privítali pri príležitosti mesiaca úcty k starším. Pod vedením pani učiteľiek A. Kamenárovej a Z. Luhovej sa predstavili bohatým programom piesní, básní, tančov i dramatizácií. Babičky a dedkovia sa pobavili na textoch *Babička, prosím ťa, nechaj ten svector, natoč svoj staručký gramofón a nauč ma charleston..., Počkaj, dedko, počkaj pomaly, poviem babke, keď si zapáliš...* Deti starkých nielen pobavili, ale ich aj obdarovali vlastnoručnými výrobkami. Spoločne si posedeli pri čajíku a sladkom i slanom pečive v družnej debате.

V spolupráci s mestom sa nám podarilo zorganizovať dve podujatia. V stredu 15. októbra sa deti spoločne s rodičmi stretli v mestskom parku, kde ich privítali víla Jesienka (p. učiteľka K. Antalová) a strašiačka Anička (p. zástupkyňa A. Svetlíková). V tento jesenný podvečer sa park rozžiaril prekrásnymi tekvicovými strašidieľkami, ktoré pre deti vyrobili šikovní rodičia. Spoločne sa zahráli na hada, zaspievali si jesennú pesničku: *...príroda je umelkyňa,*

každý z nás vie. Načerveno, žltó, hnedo malovať vie... Zahrali sa pohybovú hru, pri ktorej sme spievali: ...čo by sme sa báli. Je to strašiak tekvicový, je to strašiak malý... Všetci prítomní sa potom občerstvili koláčikmi a cukríkmi, ktoré zabezpečilo mesto.

V podvečer jesenných prázdnin sa konal lampiónový sprievod, ktorý otvorila na školskom dvore MŠ pani riaditeľka H. Foltánová a zoznámila nás s trasou sprievodu. Ožili ulice mesta i park a cieľom sprievodu bola Spolková záhrada. Deti sa tešili z rozsvietených lampiónov a v sprievode bolo možné vidieť i deti oblečené za strašidlá. Malí i veľkí sa mohli zahriať teplým čajom a občerstviť sa rôznym pečivom, prípadne si zatancovať pri hudbe, ktorá spríjemňovala jesennú atmosféru.

No a v stredu 5. novembra sa uskutočnila šarkaniáda detí z MŠ. Všetci účastníci sa stretli na tréningovom ihrisku na mestskom štadióne. Keďže fúkal priaznivý vietor, šarkany sa veselo vznášali v povelí. Deti si spoločne zaspievali pieseň *Leť môj šarkan, fúkaj vietor, fiú, fiú. Každý hľadá do neba. Len na jeseň šarkany tu žijú, pozerajú z výšky na teba...* Rodičia i deti, príjemne vybehaní, si neskôr pomaškrtili na cukríkoch a rozišli sa domov. Aktivitu koordinovali pani učiteľky M. Joštová, A. Kamenárová a pani riaditeľka H. Foltánová.

Takáto krásna a bohatá na aktivity bola jeseň v našej materskej škole. V ďalšom období sa deti pod vedením pani učiteliek pripravujú na príchod Mikuláša a nacvičujú program na vianočné besiedky, kde sa opäť predstavia rodičom a známym.

Zuzana Luhová, foto Jana Potocká

Výrocie Albatrosu oslavovali aj u nás

Svet milovníkov historických vlakov oslavuje tento rok jedno veľké výročie. Presne na Štedrý deň roku 1954, teda pred šesťdesiatimi rokmi, spustili do prevádzky dnes ojedinelý a raritný rušeň známy ako Albatros, najväčší a Slovensku. Túto oslavu si pripomínajú členovia Albatrosklubu (v ich opatere a správe je spomínaný rušeň) rôznymi podujatiami, nostalgickou jazdou po bratislavských spojkách, po malebnej trati Veselí nad Moravou – Myjava – Stará Turá, ale aj mikulášskou jazdou z Bratislavy cez Leopoldov do Trenčína.

Členovia Albatrosklubu sa na mikulášsku jazdu pripravovali počas celého prvého decembrového týždňa výstavou rušňa, výstavným vozňom, ale aj salónnym a reštauračným vozňom na bratislavskej hlavnej stanici. V mikulášsku sobotu ráno sa vydali na svoju veľkú cestu – to už aj s osobnými vozňami ZSSK, ktoré viezli malých pasažierov a ich rodičov, a, samozrejme, Mikuláša s čertom.

Po krátkej zastávke v Trnave vlak zastavil na 25 minút aj u nás. Prestávku na doplnenie vody využili organizátori na program pre malých Leopoldovčanov, ktorí sa pridali k tým, čo prišli z Bratislavy. A na leopoldovskom peróne ich bolo veľa. Všetci vyšli na začiatok nástupišťa od Maduníc, kde bol na začiatku vlaku rušeň Albatros. Výnimočne pustili deti i dospelých do koľajiska. Každý sa chcel odfotografovať so zaujímavou kuli-

sou, vyjsť si na prednú časť rušňa aj s Mikulášom a čertom. A to nebolo všetko – organizátori tu už tradične prichystali aj súťaž v jedení vianočných koláčikov. Prestávku Albatrosa v Leopoldove sme využili aj my na to, aby sme sa čo-to dozvedeli o niektorých zaujímavých vozňoch, ale aj o samotnom rušni.

Koniec pary v Leopoldove

Ako sme sa dozvedeli, jedným z leopoldovských rušňovodičov, ktorí mali v čase najväčšej slávy česť tri razy viesť sám Albatros, bol aj Leopoldovčan Viliam Sovič, ktorý ako rušňovodič pracoval v období rokov 1951 – 1991. Okrem toho bol jedným z tých aktívnych železničiarov, ktorí sa definitívne lúčili s parnou trakciou na Slovensku – ako hlavný rušňovodič viedol posledný nákladný vlak s parným rušňom 556.036 na Slovensku na trase Nitra – Leopoldov 15. októbra 1980. Pomocníkom rušňovodiča vtedy bol Gustáv Gerši a cvičný rušňovodič Václav Gút, záťaž vlaku bola až 1360 ton. A posledný osobný vlak, ťahaný tým istým parným rušňom, viezol o dva dni neskôr Emil Mihálik na trati Bratislava – Leopoldov. No a tým sa definitívne skončili dejiny romantizujúcej parnej trakcie aj v Leopoldove.

Jubilujúci Albatros

Albatros vyrobil v roku 1954 vtedajší závod V. I. Lenina v Plzni. Ako nám povedal Jaroslav Vereš z Albatrosklubu, celý projekt vznikol z nadšenectva. „Mali sme záujem sa

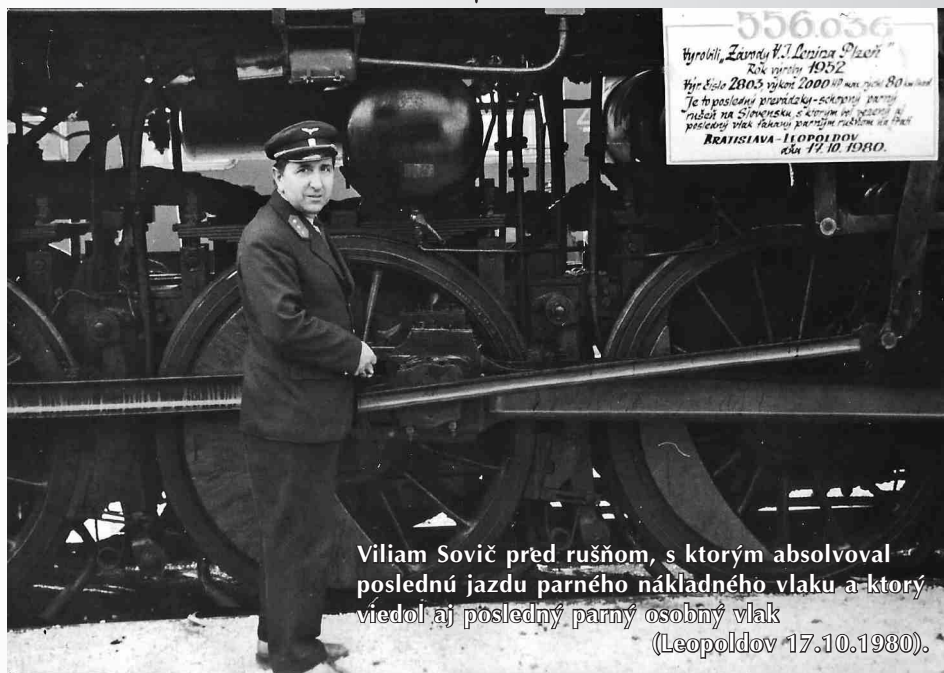
na tejto mašinke vozit' a prezentovať sa s ňou. Prvýkrát sme ju sprevádzkovali v roku 1994 a druhá generálna oprava bola vykonaná v roku 2006. Vtedy sme ju rozobrali až po jednotlivé súčiastky. Toto je jediný prevádzkyschopný rušeň, jeden kompletný je aj v Národnom technickom múzeu v Prahe. No nie je schopný jazdiť. Jeden kus je šrotový a nekompletný. Takže náš rušeň je raritou," hovorí Jaroslav Vereš. Nejednen návštevník sa pýta, či nie je tohto rušňa škoda, že sa využíva na prevádzku a či sa jednoducho neopotrebuje. „To nie je limitované používaním, pretože rušeň sa skladá zo železných a iných kovových súčiastok, ktoré sa dajú donekonečna obnovovať. Všetko je teda dnes vyrobiteľné, a všetko sú to strojárske súčiastky, ktoré sa dajú vyrobiť alebo repasovať," hovorí Jaroslav Vereš a pripomína, že tieto lokomotívy chodili na trati Bratislava – Praha až zo Štúrova, neskôr vozili ťažké rýchliky až do Púchova, a to v čase, keď na našich železničiach nebola ešte motorizácia a o elektrifikácii sa ani neuvažovalo.

V Husákovom vagóne

Albatrosáci nám dovolili pozrieť sa aj do salónneho vozňa, ktorý je tiež veľkou raritou. V roku 1971 bol ako jediný originál vyrobený ako prezidentský vozeň. Využíval ho najmä československý prezident Gustáv Husák. Dozvedeli sme sa, že má špeciálne vyrobený krásny drevený interiér, samostatný elektrický zdroj, vykurovanie, ale aj telefónnu ústredňu. Vozeň má hlavnú časť ako zasadačku, samostatné oddelenia pre ochranu a dve samostatné lôžka prezidentského kupé, kúpeľňu, sprchu a toaletu. Všetko je v pôvodnom stave, a tým, že nebol často používaný, dodnes interiér vyzerá autenticky.

Mikulášsky vlak mal v Trenčíne prestávku, ktorú osádka využila na návštevu hradu Matúša Čáka. Počas jazdy minul vlak zhruba dvanásť ton uhlia a päťdesiat kubíkov. Škoda len, že nešiel zasneženou krajinou, ako by sa na mikulášske slávnosti očakávalo. To by dodalo jazde skutočnú rozprávkovú atmosféru.

Text a foto: Martin Jurčo, archív V. S.

Viliam Sovič pred rušňom, s ktorým absolvoval poslednú jazdu parného nákladného vlaku a ktorý viedol aj posledný parný osobný vlak (Leopoldov 17.10.1980).

MIKULÁŠSKE POPOLUDNIE V MESTE

Tento rok zavítal svätý Mikuláš do Leopoldova v piatok 5. decembra. Jeho návšteva v Leopoldove mala tento rok dve časti. Popoludní bolo pre všetky deti pripravené vozenie sa na koči so svätým Mikulášom na Námestí sv. Ignáca. Táto aktivita mala medzi deťmi veľký úspech a koč brázdil parkom sem a tam. Druhou časťou programu bolo divadelné predstavenie s názvom Vianočná kočovná rozprávka v kine Osveťa v Leopoldove. Predstavenie sa začalo o 15,45 h a v rámci neho sa predstavili viaceré postavy spojené s ľudovými tradíciami predvianočného obdobia: Martin na bielom koni, bosorka Lucia, Katarína na blate, Mikuláš, Anjel, Čert prefíkanec a Šašo rozprávač. Názov „kočovná“ v názve predstavenia dokumentoval koč, ktorý sa nachádzal v strede pódia. V rámci divadelného predstavenia odzneli aj dve piesne, ktoré spestrujú predvianočné obdobie v slovenských rádiách: Každý deň budú vraj Vianoce a Jingle Bells v upravenej slovenskej verzii. Počas predstavenia boli do jeho priebehu zapájaní i malí dobrovoľníci z hľadiska, z ktorých sa na malú chvíľu stali herci i speváci. Na záver programu prichádzali deti postupne k Mikulášovi, Anjelovi i Čertovi prefíkanecovi, ktorí im nadeľovali cukríky do pripravených čiapok. Tie deti, ktoré nemali čiapky, dostali odmenu do vreciek na bundách alebo do dlaní. Pri rozdávaní cukríkov i po ňom bol priestor na fotografovanie sa s vybranými postavami z predstavenia. Na mikulášskom popoludní sa zúčastnilo asi sto divákov.

J. Marko

SENIORI NAVŠTÍVILI VÝCHODOSLOVENSKÚ METROPOLU

Členovia mestskej organizácie Šanec Leopoldov navštívili vo štvrtok 16. októbra druhé najväčšie mesto na Slovensku – východoslovenskú metropolu Košice. Vďaka mimoriadnej koncentrácii historicky významných stavieb bolo centrum mesta vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu.

Našou prvou zastávkou bola skvostná dominanta Košíc – Dóm sv. Alžbety. Rozlohou 1200 metrov štvorcových a kapacitou viac ako 5000 ľudí je najväčším kostolom na Slovensku a zároveň najvyššou gotickou katedrálou západného typu v Európe. K celému komplexu, ktorý bol v roku 1970 vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku, patria aj Kaplnka sv. Michala a Urbanova veža, pred ktorou je na podstavci uložený zvon Urban, pochádzajúci z tejto veže. V minulosti však pri požiari kostola spadol z veže a rozbil sa na viacero kusov. Prejdúc okolo fontány, ktorá bola v minulosti spievajúcou fontánou, no dnes už len chrlí vodu z mnohých trysiek, sme sa dostali k štátnemu divadlu. Jeho budova patrí k najkrajším divadelným budovám v Európe. Aj s ním sa spája jedna zaujímavosť – so zvyšujúcim sa počtom divákov i hercov bolo potrebné vybudovať

nové priestory, čo stavitelia veľmi šikovne vyriešili novovybudovanými podzemnými priestormi pre šatne hercov, čím jednak zväčšili kapacitu divadla, jednak však nenarušili jeho vonkajší vzhľad.

Cestou sme si nemohli nevšimnúť nádherné barokové sochárske dielo – morový stĺp, ktorý je okrem iného zaujímavý tým, že bolo postavený na mieste bývalého popravniska, ako aj umelo vybudovaný potôčik v strede námestia.

Spolu so sprievodcom sme navštívili fran-tiškánsky seminárny kostol aj najstaršiu zachovanú synagógu v meste, rovnako aj arcibiskupskú budovu a v neposlednom rade aj promenádne korzo v meste, ktoré tvorí hlavná ulica lemovaná palácovými a meštianskymi domami s reštauráciami, butikmi a kaviarňami.

Medzi ďalšie košické „naj“ patrí aj tretia najväčšia zoologická záhrada v Európe, botanická záhrada s najväčšou rozlohou na Slovensku i U.S.Steel Košice – jeden z najväčších metalurgických kombinátov v Európe.

Iste mi všetci dajú za pravdu, že jeden deň na vzhliadnutie všetkých týchto zaujímavostí je dosť málo, ale aj to, čo sme stihli, stálo za to. Výborný sprievodca, ukázkové počasie, ktoré ešte umocnilo krásu tohto mesta – to v nás všetkých zane-

chalo nezabudnuteľné zážitky. Obohatení o nové poznatky sme sa všetci v nočných hodinách šťastlivo dostali domov.

Michal Adamkovič

TAKMER NEUVERITEĽNÁ KRÁDEŽ – VO VÄZNICI

Dnešné spravodajské relácie sa takmer predbiehajú v tom, kto prinesie čo najšokujúcejšiu či aj najkurióznjšiu informáciu. Taká azda môže byť aj správa zo 4. decembra, ktorá prostredníctvom agentúrneho servisu TASR vyčarila na perách mnohým ľuďom nechápavý úsmev: páchatelia trestnej činnosti už nemajú problém vykradnúť ani objekt patriaci väznici. Zatiaľ neznámy páchatel sa totiž v noci z 3. na 4. decembra vlámal do budovy patriacej Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby v Leopoldove. Potvrdila to hovorkyňa Ministerstva spravodlivosti SR Alexandra Donevová. Zdôraznila pritom, že išlo o administratívnu budovu, ktorá nie je v chránenej zóne. Nachádza sa v nej však strážnik s pevným stanovištom. Cieľom zloдея bol sklad potravín, no škody hovorkyňa nevedela spresniť. Udalosť sa naďalej vyšetruje.

(ra)

Lenku Slovákovú netreba ni-
jako špeciálne predstavovať.
Vyštudovala umenie aj prá-
vo a ďalej sa v týchto oblas-
tiach vzdeláva. Doteraz pô-
sobila v leopoldovskej po-
bočke ZUŠ v Hlohovci a v
tomto školskom roku
2014/2015 začala pôsobiť
ako riaditeľka hlohovskej zá-
kladnej umeleckej školy.
Pred pár dňami sa stala po-
slankyňou mestského zastu-
piteľstva. Patrí síce k ľuďom
s prísnyim časovým a organi-
začným rozvrhom, no vzác-
ne na tom je, že ho zvláda

prirodzene, s pokojom, radosťou a entuziazmom. Istotne – aj to je nadanie. Zaujímalo nás
preto, aké výzvy pred Lenou Slovákovou stoja v nových funkciách.

**Hoci sme sa v minulosti rozprávali o Základnej umeleckej škole v Hlohovci, nikdy sme ju
bližšie nepredstavili. Aké nadania si v nej môžu školáci rozvíjať?**

Základná umelecká škola v Hlohovci zastrešuje vyučovanie v štyroch odboroch, a to hu-
dobný, výtvarný, literárno-dramatický a tanečný. Vyučovanie prebieha v budove školy na
Pribinovej ulici v Hlohovci, okrem toho má škola štyri elokované pracoviská (pobočky) v
Leopoldove, Trakoviciach, Červeníku a v Ružindole. V tomto školskom roku má škola asi
640 žiakov. Školu navštevujú deti už od štyroch rokov, čo je novinkou od tohto školského
roka. Škola má tridsať zamestnancov, z toho dvadsaťosem pedagogických a dvoch nepeda-
gogických. Záujemcovia si môžu pozrieť aj našu webovú stránku www.zushlohovec.sk,
kde môžu nájsť viac užitočných informácií.

**Hlohovská ZUŠ teda dostala novú riaditeľku – mladú a nadanú učiteľku hudby, navyše aj
právničku, čo je veľmi zaujímavé z hľadiska manažovania umeleckej školy. S akými plánmi
a predsavzatiami ste nastupovali do tejto náročnej funkcie?**

Funkciu riaditeľky ZUŠ v Hlohovci som prebrala po mojom predchodcovi, ktorý túto funk-
ciu zastával 34 rokov. Je preto pochopiteľné, že s novým človekom prichádzajú aj mnohé
zmeny, za ktorými si stojím a ktorým verím. Pokiaľ v tejto pozícii budem, budem ju vykoná-
vať najlepšie, ako viem – to je moja úloha. Čo prinesie budúcnosť, ukáže len čas. Nie je to
lahké, ale keďže by nad všetkým malo stáť umenie ako forma komunikácie v tejto oblasti,
stále verím tomu, že to tak aj bude. Ako najmladšia riaditeľka takejto inštitúcie na
Slovensku vnímam mnohé veci z pohľadu mladého človeka, mám umelecké aj právnické
vzdelanie, a mám škole čo ponúknuť. Máme veľa talentovaných žiakov a učiteľov s dobrými
výsledkami, ktorých treba viac odprezentovať a poskytnúť im väčší priestor. Stojím pred
viacerými výzvami a niektoré už aj uskutočňujem – zefektívnenie toku financií, dlhodobé
investície pre rozvoj školy, prechod na informatizovaný systém základnej umeleckej školy,
častejší kontakt s umením pre našich žiakov, revitalizácia priestorov školy, projekt zaobsta-
rania hrnčiarskych kruhov a keramických vypaľovacích pecí, usporadúvanie dní otvore-
ných dverí – prvýkrát to bolo 11. 9. 2014, prezentácia ZUŠ v rámci všetkých štyroch odbo-
rov – komplexne a jednotne. Za dôležitú pokladám spoluprácu s poprednými slovenskými
interpretmi a umeleckými telesami, aj preto 4. novembra v Koncertnej sále ZUŠ Hlohovec

bez nároku na honorár vystúpila popredná slovenská klaviristka a pedagogička VŠMU Mgr. art. Jordana Palovičová, ArtD., a momentálne sa pripravujeme na Vianočný koncert ZUŠ Hlohovec a tri vystúpenia na vianočných trhoch v Piešťanoch, ako aj vianočné vystúpenia jednotlivých pedagógov a ich žiakov z našej školy, a to nielen v Hlohovci, ale aj v jednotlivých elokovaných pracoviskách. Popritom sa v súčasnosti pripravujem na rigorózne skúšky v oblasti pedagogiky umeleckého vzdelávania a v oblasti medzinárodného a európskeho práva.

Život umeleckého školstva je v súčasných podmienkach asi podstatne náročnejší ako kedyś. Kdesi som začul, že by ste napriek tomu chceli rozšíriť ponuku zušky...

Áno, všetko limitujú financie. Z hľadiska dlhodobých plánov sa chcem sústrediť na zavedenie možnosti darovania 2 % z dane pre našu školu, na zavedenie vyučovania nových predmetov v rámci hudobného a výtvarného odboru, a to IKT (informačno-komunikačné technológie) v spomínaných odboroch a bola by som rada, ak by sa naša škola rozrástla o nové elokované pracoviská. Momentálne komunikujem o tejto otázke s obcou Madunice. Keďže chcem neustály kontakt s umením pre žiakov našej školy, mojím veľkým želaním je spolupráca s leopoldovským rodákom skladateľom Milanom Novákom, ako aj s orchestrom Art Music Orchestra z Červeníka, v ktorom pôsobí aj naša kolegyňa a bývalí žiaci našej školy. Sme jedinou ZUŠ v okrese Hlohovec, no to nesmie byť naším cieľom, ale výzvou a začiatkom. Začiatkom toho, aby sme chceli a boli schopní všetkým našim žiakom vytvoriť čo najlepšie podmienky pre rozvoj ich talentu či umeleckej kreativity.

Pôsobíte naďalej aj v leopoldovskej pobočke ZUŠ?

Elokované pracovisko v Leopoldove pôsobí v priestoroch Základnej školy v Leopoldove a pôsobia tu traja učitelia. Svoje pôsobenie v leopoldovskej pobočke som, žiaľ, kvôli mojej časovej vyťaženosti v Hlohovci, musela od októbra ukončiť. V súčasnosti tu pracujú Stanislav Repka z Leopoldova, ktorý vyučuje hru na keyboarde, akordeóne, flaute, gitare, Mgr. Lucia Bulková z Piešťan - vyučuje hru na klavíri, spev a hudobnú náuku a Mgr. Juraj Varinský z Trnavy, ktorý vyučuje hru na klavíri. V súčasnosti sa pripravujú na vianočný koncert žiakov tohto elokovaného pracoviska, ktorý sa uskutočnil dňa 18. decembra o 16.30 h v ZŠ Leopoldov.

Nedávno bola v Leopoldove prehliadka Vráťme Slovensku harmoniku. Plánuje ZUŠ výraznejšie spolupracovať s touto prehliadkou, predstaviť sa v ďalších ročníkoch prípadne nejakým spôsobom podchytiť alebo vytvárať priestor na to, aby aj žiaci hrali na harmonike a mali aj takúto na prezentáciu svojho nadania?

Ako škola sa budeme tešiť každej spolupráci, ktorá môže mať ambíciu pôsobiť v čo najširšom priestore a ponúknuť rôzne formy umenia a jeho prezentácie.

V decembri ste začali vykonávať funkciu v mestskom zastupiteľstve ako poslankyňa. S akým leitmotívom vstupujete do života samosprávy?

Vážim si, že ľudia v Leopoldove mi vyjadrili a vyjadrujú svoju podporu. Pokiaľ ich moja doterajšia aktivita presvedčila o tom, že mi dali svoj hlas aj bez prezentácie mojich poslanecských ideí, je to pre mňa česť. Ľudia v Leopoldove sú rôzni, ako asi všade na svete. Ľudské charaktery hovoria o našich činoch a vzťahoch s ostatnými. Nie každý nám je vždy po vôli, no život v komunite a celkovo v spoločnosti si vyžaduje komunikáciu a formu jej ovládania. Na jednej strane si myslím, že demokracia je hlavne o disciplíne vyjadrenia plurality názorov, na strane druhej by sa mali ľudia k sebe správať najmä so záujmom o osobnosť toho druhého a až potom na nich nachádzať negatívne vlastnosti či skutky, nie naopak. Želala by som si, aby sme sa navzájom nesúdili, pretože to neprináleží nikomu z nás. Mohlo by sa nám tak žiť lepšie...

Za rozhovor ďakuje Juraj Hladký.

Leopoldovčania opäť vyzvali zvyšok sveta

Brutálnu zostavu vystriedala Legia skazy

Už po siedmy raz sa v rámci mikulášskych slávností stretlo v sobotu 6. decembra v nafukovacej hale pri MTK desať mužstiev na obľúbenom miniligovom turnaji. Zorganizoval ho MTK Leopoldov spolu s Leopoldovskou futbalovou miniligou a hracia plocha nafukovacej haly sa tak v mikulášsku sobotu stala azda miestom s najväčšou koncentráciou futbalistov na Slovensku, pretože možnosť zahrat si futbal a zároveň vyhrať pohár sem prilákala 110 hráčov a asi stovku divákov.

Na turnaji sa tak zúčastnilo desať družstiev, ktoré hrali 20-minútové zápasy nepretržite dvanaásť hodín od 8,15 h do 18,00, vrátane tých semifinálových a finálového zápasu. Vedno tak družstvá z Leopoldova, Červeníka, Maduníc, Šulekova, Hlohovca a Klačian na turnaji odohrali 24 zápasov. Tradične boli rozdelené do dvoch päťíc. Skupina Leopoldov (tímy FC Autofair, CCCP, Dorastenci, Legia skazy, Young Boys Leopoldov) hrala svoje stretnutia dopoludnia, skupiny Zvyšok sveta (AFC Traktor Čeljabinsk, Bardi, Brutálna zostava, Fízli, OFK Klačany) zasa popoludní. Z každej skupiny postúpili do ďalších bojov prvé dve družstvá.

Umiestnenie po skupinovej fáze:

Skupina Leopoldov

poradie	zápasy	V	R	P	skóre	body
1. FC Autofair	4	3	1	0	12:2	10
2. Legia skazy	4	2	2	0	8:3	8
3. CCCP	4	2	0	2	4:3	6
4. Young Boys Leopoldov	4	1	1	2	1:7	4
5. Dorastenci	4	0	0	4	1:11	0

Skupina Zvyšok sveta

poradie	zápasy	V	R	P	skóre	body
1. Brutálna zostava	4	4	0	0	17:4	12
2. Fízli	4	2	1	1	3:6	7
3. Bardi	4	2	0	2	8:5	6
4. OFK Klačany	4	1	0	3	3:9	3
5. AFC Traktor Čeljabinsk	4	0	1	3	1:8	1

V skupine Leopoldov zvíťazilo družstvo FC Autofair a postúpilo spolu s Legiou skazy do vyradovacej fázy. V skupine Zvyšok sveta dominoval tím Brutálna zostava, s ktorým postúpilo družstvo Fízli.

Víťaz skupiny Leopoldov, FC Autofair, nastúpil v prvom semifinále proti druhému celku skupiny Zvyšok sveta, tímu Fízli. Hráči FC Autofair pomerne jednoznačne postúpili do finále, zápas sa skončil výsledkom 3:0.

V druhom semifinále narazili na seba družstvá Brutálna zostava (víťaz posledných troch ročníkov – pozn. red.) a Legia skazy. Po prvom polčase, ktorý sa skončil 2:0 v prospech Brutálnej zostavy, nakoniec do finále zlepšenom výkone v druhom polčase postúpilo družstvo Legia skazy. Zápas sa nakoniec skončil 2:3.

V súperení o tretie miesto sa stretli porazení semifinalisti Fízli a Brutálna zostava. V zápase využili väčšie skúsenosti a zohratosť tímu hráči Brutálnej zostavy a jednoznačne zvíťazili 7:2. Po troch prvenstvách z predchádzajúcich ročníkov tak získali bronzové medaily.

Vo finále sa po druhýkrát v turnaji stretli družstvá zo skupiny Leopoldov FC Autofair a Legia skazy. Rovnako ako v základnej skupine aj vo finále malo stretnutie vyrovnaný priebeh a skončilo sa remízou. Po penaltovom rozstrele mali viac šťastia hráči z družstva Legia skazy a po prvýkrát zdvihli nad svoje hlavy pohár pre víťaza turnaja.

O dodržiavanie pravidiel sa starali ligoví rozhodcovia Marián Krč-Konečný a Jaroslav Kravárik, ktoré bezproblémovo riešili všetky sporné situácie. Turnaj sa nemohol zaobiť bez vyhlásenia najlepších jednotlivcov – ako najlepší strelec bol vyhodnotený Ľuboš Švestka z Brutálnej zostavy (10 gólov) a ako najlepší brankár Pavol Gažovič (FC Autofair).

Organizátori dakujú sponzorom spoločnosti Lenovo Slovakia a reštaurácii Nový Pranier za ich materiálnu a finančnú pomoc. Zúčastnení hráči aj diváci boli veľmi spokojní s priebehom turnaja a spolu s hlavným organizátorom Jozefom Krilekom sa tešia na ďalší ročník.

(jh, jk)

Zmeny v územnom pláne mesta

Územný plán obce alebo mesta je základný dokument, ktorý charakterizuje súčasné využitie plôch v obci alebo meste, ale aj výhľadovo ustanovuje možné zmeny využitia jednotlivých pozemkov alebo plôch. Územný plán mesta je tak záväzný dokument, ktorý musia dodržiavať všetci stavebníci či investori. Prednedávnom zastupiteľstvo schválilo niekoľko zmien v jestvujúcom územnom pláne, ktoré súvisia najmä so záujmom obyvateľov o rozvoj individuálnej bytovej výstavby a so zrealizovaním súčasnej situácie v záujme o výstavbu. Poslanci odsúhlasili viacero zmien: v centre mesta bude možnosť stavať aj rodinné domy (nie iba vo vyšších podlažiach a dvorových krídlach), do územného plánu sa ďalej zapracuje jestvujúca štúdia o pripravovanej individuálnej bytovej výstavbe na Piešťanskej ulici (za zberňou komunálneho odpadu na Holubyho ulici), lokalita na Trnavskej ceste bola preklasifikovaná z výhľadovej priemyselnej zóny na priemyselnú zónu, podobne aj lokalita pri Šulekovskej ceste a popri ceste v smere na Hlohovec (zmena z výhľadovej priemyselnej zóny na priemyselnú zónu), súčasnej charakteristike nevyhovuje zaradenie časti lokality za areálom ÚVTOS a ÚVV pri Šulekovskej ceste a zmení sa z charakteristiky izolačná zeleň na charakteristiku priemyselná zóna. V lokalite chatovej osady Štrkovka sa zrušilo zastavenie zriaďovania stavieb záhradných chatiek. Lokalita Novopold sa z výhľadovej výstavby domov rodinnej formy zmenilo na zástavbu rodinnými domami a územný plán bude rátať aj s výstavbou v lokalite za železničnou traťou (Kopanice). Na Gojdičovej ulici (pri traťovej dištancii) došlo k zmene charakteristiky lesoparkové a parkové plochy na charakteristiku rodinné domy z dôvodu nedostatku zelene v tejto lokalite. Jednotlivé zmeny si záujemcovia budú môcť pozrieť po zapracovaní zmien v mapovej časti územného plánu mesta.

(jh)

Gitku zaujalo...

Spomienka na vdp. Jána Záhradníka

V tomto roku, v roku Sedembolestnej Panny Márie, našej patrónky, patrónky Slovenska, si spomíname na vdp. Mgr. Jána Záhradníka, ktorý 21. mája 2014 slávil 20. výročie kňazskej vysviacky a 30. júna 50 rokov svojho života.

Milý náš duchovný otec, k Vášmu sviatku Vám chceme zdravie želať, ktoré Vám môže len Pán Ježiš Kristus dať. Ten, komu patríte dňom i nocou, nech Vás chráni Božou mocou a Sedembolestná Panna Mária, naša patrónka Slovenska, nech Vás sprevádza do ďalších rokov Vášho života a vo Vašej pastoračnej práci.

Milý náš duchovný otec, pri tejto príležitosti Vám ďakujeme za Vašu službu v našej farnosti v Leopoldove, kde ste s radosťou rozdávali svetlo Kristovej lásky všetkým – či starším, či mladým a či chorým – viac ako šesť rokov.

Zároveň Vám ďakujeme za krásne svedectvo viery v Krista, povzbudzovanie k nábožnému a čistému životu, dobrý príklad, pokoru, skromnosť, ale aj osobnú trpezlivosť. Hojnosť Božích milostí Vám s láskou a úctou svojimi modlitbami vyprosujú a zo srdca želajú Vaši bývalí farníci z Leopoldova.

Pripravila Gitka Bayerová

VOLEBNÁ KUCHYŇA

Priznám sa, že po roku 1989 som sa stal volebným skeptikom, aj keď predtým mi boli voľby rovnako ukradnuté ako dnes. Dokonca moje prvé voľby boli poznačené malým incidentom, keď ma volebná komisia ku koncu volieb prišla vyzvať domov, že už čakajú iba na mňa, aby som im nekazil svojou neúčastou manifestačnú stopercentnú volebnú účasť. Moje počínanie však nebolo disidentské, ale pragmatické - študoval som v Čechách a pricestoval som domov naozaj na poslednú chvíľu. Je pravdou, že na pár ponovembrových voľbách som sa zúčastnil, ale malo to tiež iba pragmatické pozadie. Môj volebný okrsok je v Kamennej škole v Hlohovci, kam často smerujú moje spomienky spojené s najkrajším a najbezstarostnejším úsekom života - detstvom. Jej nemeniaci sa interiér aj exteriér na mňa vždy pôsobil pokojne a dôveryhodne a potvrdzoval moje presvedčenie, že nie všetko staré patrí do šrotu.

Som teda Hlohovčan, ale väčšinu času trávim v Leopoldove, a práve preto by sa zdalo, že voľby v tomto našom malom meste by mi mohli byť dvakrát ukradnuté. Nie je to tak. Už mnoho rokov, napriek tomu, že nemám právo svojím hlasom ovplyvniť výsledok tvorby samosprávy, prežívam svoje naoko premárnené právo vždy dosť intenzívne. Treba povedať, že komunálne voľby v takom malom mestečku, ako je Leopoldov, majú svoje čaro a, čuduj sa svete, aj najväčší význam pre život jeho obyvateľov. Vidíme si tu všetci do hrncov a verejný život je aj najposlednejšiemu občanovi akosi bližšie. A to je dobre. Zažil som všet-

kých porevolučných primátorov aj zastupiteľstvá, aj predvolebné kampane, ktoré z roka na rok zvyšujú svoju úroveň. Tohtoročná kampaň sa mi zdala najdravšia aj najsofistikovanejšia a pravdupovediac si neviem predstaviť, čo nás čaká o štyri roky. Teraz už všetci kandidáti pochopili, že bez väčšieho nasadenia desaťročia používaných predvolebných praktík sa nezaobíde nikto, kto pomýšľa na úspech. Nie som odborník v tejto problematike, ale viacročným pozorovaním som dospel k názoru, že najpodstatnejšia valuta pre úspešné uchádzanie sa o voličský hlas je vizuálna pamäť. Človek, ktorý nie je počas štyroch rokov viditeľný alebo akýmkoľvek spôsobom známy, prakticky nemá šancu uspieť. Je to jednoduchý reklamný princíp - stojíte pred plejádou všakovakých jogurtov a neviete si vybrať, tak nakoniec siahnete po najlacnejšom alebo z donekonečna omieľanej reklamy známom produkte. Známe a osvedčené tváre bodovali aj tento rok. Spomedzi šiestich kandidátov na najvyšší post v meste sa od počiatku profilovali dvaja, medzi ktorými sa asi malo rozhodnúť a oba tábory si uvedomovali, že pri notoricky rovnakých volebných programoch všetkých kandidátov rozhodne kampaň. Môj osobný názor je, že rozhodol osobný kontakt nielen na petičnej časti pri nezávislých uchádzačoch, ale najmä pri prezentovaní svojho programu.

Mal som to šťastie aj so svojimi blízkymi, priateľmi a rodinou kamarátky stáť neďaleko jej volebného príbehu. Bol to príjemný príbeh s minimálnymi možnosťami a maximálnym entuziazmom, ktorý vyvrcholil radosťou vo volebnej kuchyni...

Vojtech Moravčík

Na ľahu je herec, ale súčasne aj komik

Priaznivcov kráľovskej hry nájdeme aj medzi osobnosťami slovenskej kultúry. Jedným z nich je humorista, dramatik, spisovateľ, textár, režisér, moderátor, spevák a herec **Milan Lasica** (* 3. 2. 1940 vo Zvolene), ktorý poskytol pre náš časopis krátke interview, v ktorom sa vyspovedal so svojho vzťahu ku kráľovskej hre:

Kto vás naučil hrať šach a koľko ste mali vtedy rokov?

Som už taký starý, že sa na to ani nepamätám, ale bolo to určite veľmi dávno, ešte v minulom storočí; nebanujem, že som si osvojil aspoň základné pravidlá tejto duchapľnej hry, lebo šachovú teóriu som nikdy neštudoval.

Spomeňte niektorých vašich spoluhráčov, s ktorými ste zvädzali ostré súboje na šachovnici.

Jedným z nich bol môj „spoluherec“ Julo Satinský, s ktorým sme sa „bili“ na šachovnici až do „holých“ kráľov u neho doma. Nakoniec nám zostali len dve figúry, lebo podľa pravidiel nemôže „vytíčiť“ kráľ kráľa. Ďalším bol tiež herec Vlado Černý, s ktorým sme hrali počas prestávok medzi vystúpeniami v zákulisí a aj s vedúcim techniky Vladom Holekom. Neskôr som hral len s počítačom. Teraz sa už šachu nevenujem.

Akú úlohu zohrala kráľovská hra vo vašom doterajšom živote?

Len minimálnu, lebo pri mojom pracovnom zatažení som ani viacej pre šach nemal čas. Nikdy som sa nemienil stať šachovým profesionálom, aby som po prehratých partiách i turnajoch nemusel skončiť ako bezdomovec a vymetať kontajnery, ale zase na druhej strane ma táto logická hra priťahovala množstvom rôznych nespočítateľných kombinácií, ktoré sa môžu počas hry vyskytnúť.

Ako humorista rád rozprávate rôzne vtipy. Môžete povedať aj jeden šachový?

Viem si predstaviť, ako to vyzerá v rodine šachistu, keď oslavuje meniny alebo narodeniny a všetci pozvaní i nepozvaní hostia mu prinesú ako dary šachové súpravy. Poznám dva typy tichých bláznov, a to sú rybári a šachisti. Šachisti počas hry aspoň vedia povedať dve slová: „šach“ alebo „mat“. My, staršia generácia, sme hovorili aj „garde“, keď sme súperovi napadli dámu, a tak ho upozornili, aby si na ňu dával pozor. S vlastnou manželkou šach nehrávam, pretože by mohla žiarliť na moju šachovú dámu. Vraj jeden šachista v priebehu hry zaspal, hlava mu klesla dolu a vypichol si svoje oko na kráľovi. Mne sa to, našťastie, nestalo, lebo pri hre som nikdy nezaspal.

Ako by ste postupovali, keby ste mali vyriešiť šachový problém s výzvou „mat druhým ľahom“?

Najskôr by som sa hlboko zamyslel ako doteraz nikdy v živote a spýtal sa sám seba, prečo práve druhým, a nie tretím alebo štvrtým ľahom? Nebude to omyl, lebo sa hovorí, že myliť sa je ľudské. Povráva sa, že ak šach dáš, dobre hráš! Tak by som sa snažil dať najskôr čierne-mu kráľovi šach dámou, vežou, strelcom, jazdcom alebo aj pešiakom. V dnešnej dobe je to už jednoduché. Nechal by som problém vyriešiť počítaču, lebo ten je vraj neomylný!

Čo by ste chceli odkázať našim čitateľom na záver nášho krátkeho rozhovoru?

Už len tolko, že teraz budem môcť niekedy v humoristickej relácii povedať: „Bol som v

Leopoldove“. Vtedy sa všetci zľaknú, lebo si pomyslia na vysoké múry väznice, za ktorými som, našťastie, ešte nebol, a budú ma lutovať. Nakoniec pokojne dopoviem: „Myslel som v časopise...”

V mene redakcie časopisu obyvateľov Leopoldova želám docentovi Milanovi Lasicovi k jeho blížiacim sa 75. narodeninám pevné zdravie a nech aj naďalej šíri svoj nezameniteľný humor medzi obyvateľmi Slovenska!

Za rozhovor ďakuje Gorazd Kollárik.

Šachová partia pre zábavu i poučenie:

Biely: **Harry Golombek**

Čierny: **Ján Šefc**

Trenčianske Teplice 1949

1.d4 Jf6 2.c4 c5 3.d5 b5!? (Volžský gambit alebo Benkeho gambit je známy od dvadsiatych rokov 20. storočia a dnes už je dobre teoreticky rozpracovaný.) **4.cxb5** (Gambit možno odmietnuť ťahmi: 4.Jf3, 4.Jd2, 4.Dc2 a 4.a4; prvýkrát sa vyskytol v partii Rubinstein vs. Spielmann, Viedeň 1922 po ťahoch: 1.d4 Jf6 2.Jf3 c5 3.d5 b5 4.c4) **4. - a6 5.bxa6** (Iné pokračovanie: 5.b6 Dxb6 6.Jc3 d6 7.e4 g6 8.Jf3 Sg7 9.Jd2 0-0 10.Se2 Jbd7 alebo 5.e3 g6 6.Jc3 Sg7 7.Jf3 0-0 8.a4 Sb7a 5.f3 axb5 6.e4 Da5+ 7.Sd2 b4 8.Ja3 d6 9.Jc4 Dd8 10.a3 e6) **5. - Sxa6 6.Jc3 d6 7.g3** (7.e4 Sxf1 8.Kxf1 g6 9.Jf3 Sg7 10.h3 0-0 11.Kg1 Jbd7 12.Kh2 Da5 13.Ve1 Vfb8 a čierny má dostatočnú kompenzáciu za strateného pešiaka.) **7. - g6 8.Sg2 Sg7 9.Jh3?!** (Tento jazdec vykoná v partii len dva ťahy. Ďalší až 30.Jxg1; 9.Jf3 Jbd7 10.0-0 0-0 11.Sf4 Db6 12.Dd2 Vfb8 13.b3 Db4 14.Vac1 Jh5 15.Sh6 Sxh6 16.Dxh6 Jdf6 17.Vfd1 Jg7 18.e4 Va7 atď.) **9. - 0-0 10.0-0 Db6 11.Ve1 Jbd7 12.Kh1 Je5 13.Dc2 Vfb8 14.f4 Jc4 15.b3?** (Mohol radšej skúsiť: 15.Jf2 Da5 16.e4 Sc8 17.e5 Jg4 18.Je4 dxe5 19.De2 Jd6 20.Jxd6 exd6 21.h3 Jf6 22.fxe4 Jh5 23.Df2 Sxe5 24.g4 Jg7 25.Vxe5 dxe5 26.Df6 Db6 27.d6 Je8 28.De5 Sb7 atď.) **15. - Db4! 16.bxc4 Je4! 17.Dxe4 Sxc3 18.Sd2 Sxd2 19.Ved1 Sc3 20.Vab1 Dxc4! 21.Dxe7** (Remizovať mohol biely po: 21.Dxc4 Sxc4 22.Vxb8+ Vxb8 23.Vc1 Sd4 24.Vxc4 Vb1+ 25.Sf1 Vxf1+ 26.Kg2 Va1 27.Va4) **21. - Vxb1 22.Vxb1 Dxa2 23.Se4 Da4** (Podľa Šefca bolo presnejšie: 23. - Dxe2 24.Jg5 Vf8 s hrozbou 25. - Sd3) **24.Sf3 Ve8 25.Dxd6 Sxe2 26.Sg2 Dc2 27.Vg1 Sd4 28.Dd7 Vf8 29.d6 Sxg1 30.Jxg1 c4 31.Sc6** (Alebo 31.Sd5 Dd3 32.Db7 c3 33.d7 Vd8) **31. - c3 32.h3 Dd1 33.De7 c2 a biely sa vzdal.**

Ján Šefc (10. 12. 1924 - 17. 5. 2014) rodák z Prešova, ale neskôr býval v Bratislave, kde aj zomrel, bol slovenský šachový majster, autor viacerých učebníc a príručiek o šachu. Jeho knižka *Moderná učebnica šachu*, vydaná r. 1987, patrí medzi najlepšie učebnice na Slovensku. Za víťazstvo v hlavnom turnaji v Banskej Bystrici r. 1944 získal titul majstra šachu. Vyrastal v Košiciach, ale po ich obsadení Maďarskom r. 1938 sa s rodičmi presťahoval do Prešova. Po otcovej smrti r. 1949 musel nastúpiť do práce v Bratislave, a tak nedokončil štúdium medicíny. V r. 1953 sa stal profesionálnym šachovým trénerom. Po bronz na majstrovstvách ČSR r. 1954 sa stal majstrom ČSR r. 1955. Dvakrát reprezentoval Československo na olympiádach (r. 1956 a 1958, ako druhý Slovák po Ujtelkym) a na ME družstiev r. 1957, keď ČSR skončila na 3. mieste. Obsadil aj 6. miesto na medzinárodnom turnaji v Mariánskych Láznach r. 1956 (Steinitzov memoriál). K jeho žiakom patrili napr.: veľmajstri Ftáčnik a Štohl, IM Tibenský, Franzen a Vavrák. V decembri by sa bol dožil 90 rokov.

Harry Golombek (1. 3. 1911 - 7. 1. 1995) bol anglický šachový veľmajster (od r. 1985), rozhodca a spisovateľ. Trikrát sa stal šachovým majstrom Veľkej Británie v r. 1947, 1949 a

1955. Bol účastník deviatich šachových olympiád. Prekladal ruské šachové knihy do angličtiny. Rozhodoval súboj o majstra sveta medzi Botvinnikom a Petrosianom v r. 1963. Niekoľko rokov redigoval šachový časopis *British Chess Magazine* a bol šachovým korešpondentom novín *The Times*. Počas 2. svetovej vojny sa podieľal na objasnení princípu šifrovacieho stroja Enigma, ktorý zohral dôležitú úlohu pri rozlúštení tajných nemeckých kódov, a tak sa prezradili pripravované vojenské zámery fašistov. V januári uplynie dvadsať rokov od jeho úmrtia.

GK

Šachové okienko

V tomto roku si slovenskí kompoziční šachisti pripomenuli nedežité 80. narodeniny popredného slovenského šachového skladateľa Ladislava Salaia (19. 8. 1934 - 15. 3. 2006) z Martina, ktorý zložil asi 700 skladieb prevažne dvojťažiek. Na majstrovstvách Česko-slovenska v r. 1953 - 1954 a 1955 - 1956 bol piaty vo dvojťažkách; v celoslovenskej súťaži v r. 1958 - 1963 v rovnakom oddelení bol prvý a celkove štvrtý. Publikoval niekoľko odborných článkov a bol rozhodcom viacerých skladateľských súťaží. Od r. 1978 organizoval riešiteľské súťaže v rámci Stredoškolských hier mládeže v Martine. Vydal 50 čísiel časopisu *Mat - pat*, bol redaktorom v časopise *Umenie* 64 a tiež aj v *Pionierskych novinách*. Vychoval si aj svojho nasledovníka. Jeho syn, tiež Ladislav, je známy šachový skladateľ, prvý slovenský šachový veľmajster v riešení šachových problémov, ale aj praktický hráč. Z bohatej tvorby Ladislava staršieho sme vybrali dvojťažku, ktorá zvíťazila v okružnej súťaži skladieb zverejnených v periodikách regiónu Žiliny a Martina. V skladbe si treba dať pozor na zvodník 1.Sb4? s hrozbou 2.d8D mat (1. - Sd4 2.Vxd4 mat, 1. - Se5 2.Vxe5 mat, 1. - Sf6 2.Dd6 mat; 1. - Vxf4 2.Jxf4 mat, 1. - Va7 2.Vd6 mat) s vyvrátením 1. - Vxb6! Biely začne a dá mat 2. ťahom.

Riešenie pošlite na e-adresu: casopis@leopoldov.sk alebo priamo na MsÚ v Leopoldove do 5. 2. 2015. Jeden vyžrebovaný riešiteľ bude finančne odmenený. Ako výhercu zo správnych riešiteľov skladby č. 17 sme vyžrebovali Bohumila Moravčíka zo Sliača. Blahoželáme!

Riešenie skladby č. 17 (Pituk): Zvodnosť: 1.c6? hr. 2.Sd6+ Kxd6 3.Dxd4 mat, 1. - Kf6 2.Jfe4+ Ke5 3.Sd6 mat, 1. - Kf4! Rieši: **1.Sa5!** hr. 2.Jxd3+ Kxf6 3.Sd8 mat, 1. - Kxf6 2.Sd8+ Ke5 3.Jxd3 mat, 1. - Kf4 2.Sd2+ Ke5 3.Jxg4 mat. Vznikla zámena hier s modelovými matmi. Trojťažka obsadila v II. medzištátnej súťaži družstiev 9. miesto.

Skladba č. 18

Ladislav Salaia

Martin - Žilina 1996 - 1997

GK

Mat 2. ťahom (10 - 8)

Oznam redakcie

Ospravedlňujeme sa riešiteľom za nekorektné vyznačenie niektorých údajov v šachových rubrikách v minulom čísle. Chyby vznikli pri zalamovaní textu.

Redakcia.

Spoločenská kronika

November - december

Narodili sa

Lucia Polakovičová

Martin Motýľ

Elinor Štefáková

Kristián Kollárik

Jasmina Diamantová

Alex Ryška

Alan Kőböl

Sebastian Spevár

Naši jubilanti

Viliam Holečka

Peter Horský

RNDr. Marián Mikláš

Mária Mikušová

Mária Pekarovičová

Zdenka Piňáková

Ján Strapáč

Jozef Štadler

Vladimír Gama

Mária Košťalová

Dominik Kováč

Mária Kupková

Ján Ondriga

Margita Rapantová

Emília Šoková

Božena Adamovičová

Elena Juľényová

Ivan Ottinger

Ján Padáč

Edita Šiatkovská

Eva Zavadilová

Eva Bachňáková

Karol Karaba

Vladimír Kučík

Johana Ukropcová

Jolana Chatrnuchová

Jaroslav Korbelič

Alžbeta Ondrušeková

Mária Krajčíriková

Pavol Kulich

Mária Löfflerová

Anna Pokrývková

Ladislav Škrabák

Opustili nás

Ferdinand Kopták

Albín Chatrnuh

Juliana Guľová

Margita Javorská

Veronika Krausová

Ondrej Babinský

Mária Martinkovičová

10. 12. 2014

Mgr. Viera Lietavová.

časopis obyvateľov Leopoldova

Ročník: 28. Vydáva: Mesto Leopoldov. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Hlohovská cesta 2, 920 41 Leopoldov; IČO: 00312703. Redakčná rada: Juraj Hladký – predseda, Mária Moravčíková, Kristína Bajtalová, Martin Jurčo. Asistentka: Marieta Patajová. Telefón: 033/734 22 07. Fax: 033/734 23 88, casopis@leopoldov.sk. Vychádza šesťkrát ročne. Inzercia v redakcii. Cena výtlačku: 0,33 EUR. (10 Sk) Náklad: 499 ks. Tlač: VM-print Leopoldov. Distribúcia: Rozširuje sieť domácich predajcov. Evidenčné číslo: EV 4016/10, ISSN 1339-4290. Vyšlo: december 2014

Jozef KRILEK

Lenka SLOVÁKOVÁ

Matej JANČÁR

Zuzana LUHOVÁ

Stanislav PIOVARČI

Miroslav KARABA